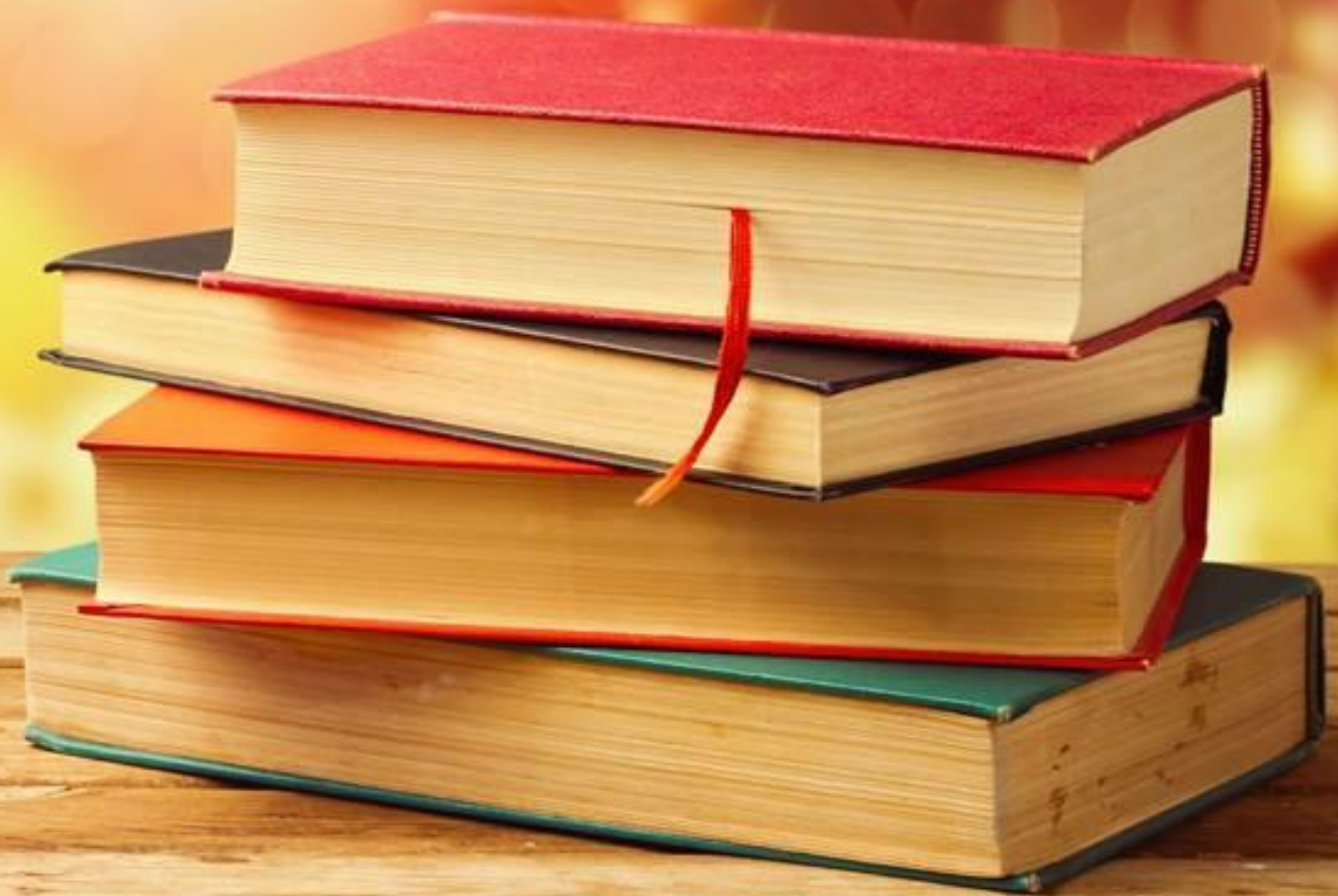

แบบฝึกทักษะ: การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

เล่มที่
๑

ความรู้เบื้องต้น การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

นางสาวอัญชรีย์ มีแสง

ครูชำนาญการ โรงเรียนที่ปราชญ์พิทยา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๑ (สุราษฎร์ธานี)

คำนำ

แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการฝึกทักษะการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ให้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ได้เกิดการเรียนรู้และฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์วิจารณ์อย่างเป็นขั้นตอนผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งจะทำให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์วิจารณ์ได้อย่างถูกต้องชัดเจน มีเหตุผลนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในชีวิตประจำวัน

แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ ประกอบด้วยแบบฝึกทักษะจำนวน ๗ เล่ม ดังนี้

เล่มที่ ๑ ความรู้เบื้องต้นการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์

เล่มที่ ๒ การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์บทความ

เล่มที่ ๓ การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องสั้น

เล่มที่ ๔ การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์สารคดี

เล่มที่ ๕ การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์บทโฆษณา

เล่มที่ ๖ การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์บทร้อยกรองร่วมสมัย

เล่มที่ ๗ การอ่านวิเคราะห์วิจารณ์บทเพลง

แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ เล่มที่ ๑ ความรู้เบื้องต้นการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ เน้นให้ผู้เรียนได้เข้าใจความหมาย ประโยชน์ของการวิเคราะห์วิจารณ์องค์ประกอบและหลักการวิเคราะห์วิจารณ์เบื้องต้น รวมทั้งแนวทางในการวิเคราะห์วิจารณ์เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้สำหรับการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ของ แบบฝึกทักษะเล่มต่อไป

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่มนี้ จะเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ให้กับผู้เรียนได้ตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเป็นประโยชน์ต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ให้มีประสิทธิภาพ ดียิ่งขึ้นต่อไป

อัญชรีย์ มีแสง

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำแนะนำสำหรับผู้สอน	ค
คำแนะนำสำหรับนักเรียน	ง
มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และจุดประสงค์การเรียนรู้	จ
แบบทดสอบก่อนเรียน	๑
กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน	๔
ใบความรู้ เรื่อง ความรู้เบื้องต้นการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์	๕
แบบฝึกทักษะที่ ๑	๕
แบบฝึกทักษะที่ ๒	๑๐
แบบฝึกทักษะที่ ๓	๑๑
แบบทดสอบหลังเรียน	๑๒
กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน	๑๕
บรรณานุกรม	๑๖
ภาคผนวก	๑๗
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน	๑๘
เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๑	๑๕
เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๒	๒๐
เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๓	๒๑
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน	๒๒
แบบบันทึกคะแนนแบบฝึกทักษะ เล่มที่ ๑	๒๓
ประวัติผู้จัดทำ	๒๔

คำแนะนำ สำหรับครูผู้สอน

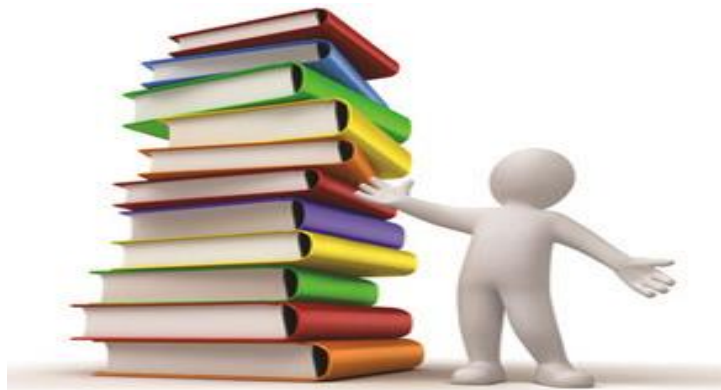
๑. แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ เล่มที่ ๑ ใช้เวลา ๒ ชั่วโมง
๒. ครูผู้สอนจัดเตรียมแบบฝึกทักษะให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
๓. แจกจุดประสงค์การเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
๔. แนะนำวิธีการใช้แบบฝึก เพื่อให้นักเรียนจะได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
๕. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียนเพื่อประเมินความรู้เดิม
๖. ดำเนินกิจกรรมการสอนตามแบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์
๗. ให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น อภิปรายและสรุปองค์ความรู้ด้วยตนเอง
๘. หากนักเรียนมีข้อสงสัยให้แนะนำเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
๙. ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อประเมินความก้าวหน้า
๑๐. ครูเฉลยแบบฝึกทักษะ แบบทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน
๑๑. บันทึกคะแนนของนักเรียนแต่ละคนเพื่อประเมินความก้าวหน้า
๑๒. หากมีนักเรียนไม่ผ่านเกณฑ์ ครูควรจัดสอนซ่อมเสริมให้

ข้อสังเกต

แบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ บางแบบฝึกเป็นคำถามปลายเปิด ดังนั้นแนวทางการเขียนตอบแสดงความคิดเห็นของนักเรียนครูผู้สอนควรใช้ดุลยพินิจในการตรวจคำตอบ เมื่อตรวจแล้วควรแจ้งให้นักเรียนทราบผลทันทีเพื่อให้นักเรียนจะได้มีกำลังใจและครูจะได้นำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนต่อไป

คำแนะนำ สำหรับนักเรียน

๑. ศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้
๒. ทำแบบทดสอบก่อนเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ ในเวลา ๑๕ นาที
๓. ศึกษากรอบเนื้อหาในใบความรู้
๔. ทำกิจกรรมที่กำหนดให้ครบทุกกิจกรรม
๕. ทำแบบทดสอบหลังเรียน จำนวน ๑๐ ข้อ ในเวลา ๑๕ นาที
๖. บันทึกคะแนนของตนเองเพื่อเปรียบเทียบความก้าวหน้าในการเรียน
๗. นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์ ไม่แอบดูเฉลยก่อนทำแบบฝึกทักษะ

“ความซื่อสัตย์ คือ แก่นแท้ของความสำเร็จทั้งหมด”

บัคมินสเตอร์ ฟุลเลอร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้

ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหา ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ท ๑.๑ ม.๔-๖/๓ วิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล
 ท ๑.๑ ม.๔-๖/๕ วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความหมายและประโยชน์ของการอ่านเพื่อวิเคราะห์และวิจารณ์ได้ (K)
๒. อธิบายองค์ประกอบของการวิเคราะห์วิจารณ์ได้ (K)
๓. เรียงลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์วิจารณ์ได้ (K)
๔. วิเคราะห์วิจารณ์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ (P)
๕. มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ (A)

เล่มที่ ๑

แบบทดสอบก่อนเรียน

ความรู้เบื้องต้นการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์

คำชี้แจง

๑. แบบทดสอบแบบปรนัย ๔ ตัวเลือก จำนวน ๑๐ ข้อ คะแนน ๑๐ คะแนน
๒. ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ
เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. ข้อใดให้ความหมายของการอ่านเพื่อการวิเคราะห์ได้ถูกต้องที่สุด
 - ก. การอ่านอย่างมีวิจารณญาณไตร่ตรอง
 - ข. การอ่านที่มุ่งค้นหาเนื้อหาสาระหรือแก่นสำคัญของเรื่อง
 - ค. การอ่านเพื่อจำแนกประเภทสิ่งที่อ่านในชีวิตประจำวัน
 - ง. การอ่านเพื่อแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งที่อ่าน
๒. การคิดวิเคราะห์มีประโยชน์อย่างไร
 - ก. ช่วยในการแสวงหาความรู้
 - ข. ช่วยในการสรุปประเด็นสำคัญ
 - ค. ช่วยในการสื่อสารที่เป็นกระบวนการ
 - ง. ช่วยในการสื่อความหมายและแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๓. การคิดวิเคราะห์มีองค์ประกอบกี่อย่าง อะไรบ้าง
 - ก. มีองค์ประกอบ ๓ อย่าง คือ ช่างสังเกต ช่างสงสัย และช่างถาม
 - ข. มีองค์ประกอบ ๔ อย่าง คือ ช่างมอง ช่างสังเกต ช่างสงสัย และช่างถาม
 - ค. มีองค์ประกอบ ๔ อย่าง คือ ความสามารถในการตีความ ความรู้ความเข้าใจเรื่องที่จะวิเคราะห์ ช่างสังเกต ช่างสงสัย และช่างถาม และความสามารถในการหาความเชื่อมโยง
 - ง. มีองค์ประกอบ ๔ อย่าง คือ ความสามารถในการตีความ ความรู้ความเข้าใจเรื่องที่จะวิเคราะห์ ช่างสังเกต ช่างสงสัย และช่างถาม และความสามารถในการแยกแยะ

๔. ข้อใดให้คำจำกัดความของการวิจารณ์ได้ถูกต้อง
- การแสดงความคิดเห็น
 - การพิจารณาว่าสิ่งใดดีหรือไม่ดีด้วยเหตุและผล
 - การพิจารณาตัดสินจากความคิดเห็นส่วนตัว
 - การไม่เห็นด้วยกับข้อเท็จจริงอย่างมีเหตุผล
๕. การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์มีความหมายตรงกับข้อใดมากที่สุด
- การอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องทีอ่านอย่างมีเหตุผล
 - การอ่านเพื่อตัดสินเรื่องทีอ่านว่ามีข้อบกพร่องอย่างไร
 - การอ่านเพื่อแยกแยะเรื่องทีอ่านแล้วนำพิจารณาตัดสินว่ามีข้อดีข้อเสียอย่างไร
 - การอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นเรื่องทีอ่านจากความคิดเห็นส่วนตัว
๖. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่ขั้นตอนการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ ทีถูกต้อง
- เรียงลำดับความสำคัญของประเด็นทีต้องการจะวิจารณ์
 - หาความรู้ทีแวดล้อมเรื่องทีอ่านอย่างรอบด้าน
 - เมื่ออ่านจบเรื่องหนึ่งๆควรฝึกการตั้งคำถามเชิงคาดคะเน
 - ฝึกอ่านออกเสียงเพื่อให้เข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของตัวละคร
๗. การวิจารณ์ทีดี ไม่ควรปฏิบัติตามข้อใด
- วิจารณ์ตามอารมณ์ความรู้สึก
 - วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์
 - วิจารณ์อย่างไม่มีอคติ
 - วิจารณ์อย่างเป็นธรรมและเป็นกลาง
๘. ข้อใดเป็นความเหมาะสมในการสรุปความคิดเห็นในการวิจารณ์วรรณคดี หรือวรรณกรรม
- ยกข้อเสียให้เห็นก่อนตามด้วยข้อดีพร้อมเหตุผลและตัวอย่าง
 - ยกตัวอย่างให้เห็นข้อเสียก่อนข้อดีพร้อมเหตุผล
 - แสดงความคิดเห็นได้ตามความพอใจของผู้วิจารณ์
 - ยกข้อดีให้เห็นก่อนตามด้วยข้อบกพร่องพร้อมเหตุผลและตัวอย่าง

๕. ข้อใดเสนอแง่คิดและมีคุณค่าแก่ผู้อ่าน

- ก. การที่ผมเขียนหนังสือให้กับนิตยสารหรือหนังสือพิมพ์ ผมถือว่าเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่หนังสือเหล่านี้ให้โอกาสแก่ผม
- ข. ในทวีปญญาสโมสรมีการออกหนังสือพิมพ์รายเดือนที่รวบรวมเรื่องสั้น นิทาน และสารคดีทั่วไป ชื่อทวีปญญา เพื่อชักจูงให้ตื่นตัวกับวัฒนธรรมตะวันตก
- ค. แม่สอนให้เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แม่สอนว่าให้ลูกแมวได้กินก่อนแล้วคนจึงกิน สัตว์เดรัจฉานเป็นเพื่อนของเรา คนขอทานเป็นเพื่อนของเรา ถ้าเรากินเองก็ถ่ายมาหมอด ถ้าเราให้เพื่อนกินมันอยู่ในใจเขายาวนาน
- ง. พระบรมมหาราชวังและวัดพระศรีรัตนศาสดารามนั้น เป็นมรดกล้ำค่าเหมือนหัวแหวนเรือนยอดอันรายล้อมด้วยพลอยประดับอื่น เป็นนพเก้าแห่งวงแหวนเกชารัตนโกสินทร์

๑๐. ข้อใดเป็นการตั้งคำถามเชิงคาดคะเนเหตุการณ์โดยมีเหตุผลประกอบ

- ก. ถ้าท่านวางแผนการเดินทางไปเที่ยวกับเพื่อน แต่มีปัญหาเรื่องเสื้อผ้าเครื่องแต่งตัวที่ไม่ทันสมัย ท่านจะทำอย่างไร
- ข. ถ้าท่านเป็นข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันประเทศได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติการลับในขณะที่มารดากำลังป่วยหนัก ท่านจะทำอย่างไร
- ค. ถ้าท่านกำลังลงทุนทำกิจการที่ไม่ต้องการให้ใครทราบเพราะไม่ไว้วางใจผู้อื่น ท่านจะทำอย่างไร
- ง. ถ้าน้ำท่วมประเทศไทยจะเป็นอย่างไร

ทำเสร็จแล้วไปตรวจดูเฉลยกันเลยคะ

เล่มที่ ๑

กระดาษคำตอบแบบทดสอบก่อนเรียน

ความรู้เบื้องต้นการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด และทำเครื่องหมายกากบาท (X)
ลงในช่องที่ตรงกับอักษร ก, ข, ค, ง

ตัวเลือก				
ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๑๐	

คะแนนตั้งแต่ ๘ คะแนนขึ้นไป จึงผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐

ชื่อ-สกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

เล่มที่ ๑

ใบความรู้

เรื่อง ความรู้เบื้องต้นการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์

๑. ความหมายของการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ความหมายคำว่า วิเคราะห์ มีความหมายว่าใคร่ครวญ แยก ออกเป็นส่วน ๆ เพื่อศึกษาให้ถ่องแท้

การวิเคราะห์ (Analysis) หมายถึง การจำแนก แยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ออกเป็นส่วน ๆ เพื่อค้นหาว่ามีองค์ประกอบย่อย ๆ อะไรบ้าง ทำมาจากอะไร ประกอบขึ้นมาได้ อย่างไรและมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร (สุวิทย์ มูลคำ ๒๕๕๐ : ๕)

การอ่านเพื่อวิเคราะห์ หมายถึง การอ่านเพื่อแยกแยะข้อความที่อ่านอย่างถี่ถ้วนเพื่อให้ทราบถึง โครงสร้าง องค์ประกอบ หลักการและเหตุผลของเรื่อง จนสรุปได้ว่าแต่ละส่วนเป็นอย่างไร สัมพันธ์กันอย่างไร เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร เพื่อให้เห็นความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ ที่ทำให้เกิดสิ่งนั้นหรือเรื่องนั้นๆ

การวิจารณ์ ในพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ความหมายว่า วิจารณ์ หมายถึง ให้คำตัดสินสิ่งที่เป็นศิลปกรรมหรือวรรณกรรมเป็นต้น โดยผู้มีความรู้ควรเชื่อถือได้ว่ามีค่าความงามความไพเราะดีอย่างไร หรือมีข้อขาดตกบกพร่องอย่างไรบ้าง เช่น เขาวิจารณ์ว่า หนังสือเล่มนี้แสดงปัญหาสังคมในปัจจุบันได้ดีมากสมควรได้รับรางวัล, ดีชม, มักใช้เต็มคำว่า วิพากษ์วิจารณ์ เช่น คนคนหนึ่งวิพากษ์วิจารณ์ว่า หนังสือเรื่องนี้ดำเนินเรื่องซ้ำทำให้คนดูเบื่อ

การอ่านเพื่อวิจารณ์ คือ การอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นของผู้อ่านที่มีต่อแต่ละองค์ประกอบของงานเขียนว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร โดยยกเหตุผลอ้างอิงทฤษฎีต่างๆที่มีความน่าเชื่อถือประกอบ

การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ จึงเป็นการอ่านเพื่อแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งที่อ่านอย่างถี่ถ้วนแล้วนำมาพิจารณาตัดสินเรื่องที่อ่านว่ามีข้อดีข้อเสียอย่างไร ซึ่งการอ่านวิเคราะห์วิจารณ์จะนำไปสู่การตัดสินประเมินค่างานเขียน

๒. ประโยชน์ของการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์

๑. ช่วยให้ผู้อ่านวรรณกรรมหรือวรรณคดีนั้นๆ มีความเข้าใจซาบซึ้งและเห็นประโยชน์
๒. ช่วยให้เกิดความรู้ ความคิดในแง่มุมต่างๆ ในเรื่องนั้นๆ กว้างขึ้น
๓. ช่วยให้ผู้วิจารณ์ได้เกิดความคิด รู้จักใช้วิจารณ์ญาณของตนให้เกิดประโยชน์และช่วยให้เป็นผู้รอบคอบและมีเหตุผลยิ่งขึ้น
๔. ช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างขวาง เป็นแนวทางให้รู้จักแสวงหาความรู้เพิ่มเติมและใกล้ชิดกับวรรณกรรมและวรรณคดีมากยิ่งขึ้น
๕. ช่วยกระตุ้นให้ผู้สร้างงานมีความประณีต รู้จักพิจารณาตนเอง มีความระมัดระวังในการสร้างสรรค์งาน โดยคำนึงถึงคุณภาพมากกว่าปริมาณ
๖. ช่วยให้นักเขียนได้เห็นจุดเด่นและจุดด้อยในงานเขียนของตัวเองและผู้อื่น เพื่อว่าจะได้เป็นทักษะพื้นฐานสำหรับการพัฒนาในการทำงานเขียนในโอกาสต่อไปให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๓. องค์ประกอบของการคิดวิเคราะห์

๑. การตีความ ความเข้าใจ และให้เหตุผลแก่สิ่งที่ต้องการวิเคราะห์เพื่อแปลความของสิ่งนั้นขึ้นกับความรู้ประสบการณ์และค่านิยม
๒. การมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์
๓. การช่างสังเกต สงสัย ช่างถาม ขอบเขตของคำถาม ที่เกี่ยวข้องกับการคิดเชิงวิเคราะห์จะยึดหลัก 5 W 1 H คือ ใคร (Who) อะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) ทำไม (Why) อย่างไร (How)
๔. การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล (คำถาม) ค้นหาคำตอบได้ว่า อะไรเป็นสาเหตุให้เรื่องนั้นเชื่อมกับสิ่งนี้ได้อย่างไร เรื่องนี้ใครเกี่ยวข้อง เมื่อเกิดเรื่องนี้ส่งผลกระทบต่ออย่างไร มีองค์ประกอบใดบ้างที่นำไปสู่สิ่งนั้น มีวิธีการ ขั้นตอนการทำให้เกิดสิ่งนี้อย่างไร มีแนวทางแก้ไขปัญหอย่างไร

๔. ขั้นตอนการวิเคราะห์วิจารณ์

๑. หากความรู้เกี่ยวกับประเภทและลักษณะของหนังสืออื่นๆ ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้
๒. อ่านเรื่องนั้นอย่างถี่ถ้วน หาแนวคิดหลักของเรื่องและผู้เขียนตั้งใจจะสื่อถึงผู้อ่าน
๓. หากความรู้และข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่อ่านให้มากที่สุดเพื่อให้เข้าใจเรื่องได้ชัดเจน
๔. ตั้งคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบหรือข้อเท็จจริงในเรื่องแล้วพยายามหาคำตอบให้ได้
๕. ฝึกตั้งคำถามเชิงคาดคะเนเหตุการณ์ที่อ่านโดยมีเหตุผลประกอบ เช่น
 - ถ้าท่านเป็นพระนางมัทรี เมื่อทราบว่าเพราะเวสสันดรยกลูกให้เป็นทานแก่ชุกไป แล้ว ท่านจะอย่างไร
 - ถ้าท่านเลี้ยงนกเขามาได้ ๑ ปี แล้วปรากฏว่า ระยะเวลาหนึ่ง โรคไขหวัดนกกำลังระบาด ท่านควรปล่อยนกให้เป็นอิสระหรือไม่ เพราะเหตุใด
๖. เรียงลำดับความสำคัญของประเด็นต่าง ๆ ที่คิดว่าเป็นประเด็นสำคัญและจำเป็นต้องนำมากล่าวในคำวิจารณ์
๗. แยกแยะข้อดีและข้อบกพร่องที่ควรนำมากล่าวถึง
๘. จัดลำดับประเด็นที่จำเป็นต้องวิจารณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อชี้ให้ผู้อ่านเห็นจุดดีและจุดที่ควรปรับปรุงแก้ไขโดยมีเหตุผลหรือข้อมูลประกอบ

๕. แนวทางในการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์

๑. พิจารณารูปแบบการประพันธ์ ว่าเป็นวรรณกรรมประเภทใด เช่น บันเทิงคดีประเภทสารคดี นวนิยาย นิทาน เรื่องสั้น หรือเป็นสารคดีประเภทบทความ ความเรียง ตำราต่าง ๆ เป็นต้น ส่วนร้อยกรองต้องวิเคราะห์ว่ามีลักษณะคำประพันธ์ประเภทใด เช่น ถ้าเป็นโคลงต้องวิเคราะห์ว่าเป็นโคลงประเภทใด นอกจากนี้ผู้วิเคราะห์วิจารณ์จะต้องพิจารณาว่ารูปแบบกับเนื้อหาเหมาะสมกันหรือไม่

๒. ศึกษาประวัติผู้แต่ง จุดมุ่งหมายในการแต่งและที่มาของเรื่อง การรู้จักผู้แต่งจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่แต่งชัดเจนยิ่งขึ้น การอ่านคำนำจะทำให้เข้าใจจุดประสงค์ในการแต่งและที่มาของเรื่อง แต่ในร้อยกรองผู้แต่งจะบอกจุดประสงค์ในการแต่งไว้ในตอนท้ายเรื่องทำให้ผู้อ่านทราบว่าผู้แต่งมีความรอบรู้ในเรื่องที่เขียนเพียงใด ถ้ายทอดความรู้ลงไปในบทประพันธ์ นั้น ๆ ได้ถูกต้องเหมาะสมเพียงใด และจุดมุ่งหมายนั้นสอดคล้องกับรูปแบบการแต่งอย่างไร

๓. พิจารณาองค์ประกอบของเรื่องว่าสอดคล้องเหมาะสมกันหรือขัดแย้งกัน เช่นการวิเคราะห์ร้อยแก้วประเภทบันเทิงคดี ต้องวิเคราะห์โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก การดำเนินเรื่อง ปมขัดแย้ง การคลี่คลายเรื่องและการจบเรื่อง ตลอดจนวิเคราะห์ถึงการแสดงความคิดเห็นความสอดคล้องสมเหตุสมผล พิจารณาเนื้อเรื่องอย่างละเอียดถึงคุณค่า พฤติกรรมตัวละครเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง การใช้ภาษาเหมาะสมกับระดับบุคคลของบุคคล

ส่วนร้อยกรองจะพิจารณาถึงรูปแบบคำประพันธ์ว่า มีรูปแบบที่เหมาะสมกับเนื้อหา เนื้อหาสาระของเรื่องมีคุณค่าในการสร้างความเพลิดเพลิน ประเทืองปัญญา สะเทือนอารมณ์ สะท้อนสังคม ให้ความรู้ ข้อคิด คติเตือนใจ มีความงามด้านวรรณศิลป์ คือ การใช้ถ้อยคำสำนวนโวหารที่ไพเราะ คมคาย มีกลวิธีในการสร้างภาพพจน์ การใช้คำ และเสียงสัมผัสที่ไพเราะ

๔. พิจารณาเนื้อหา การนำเสนอและพฤติกรรมของตัวละคร ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่ สะท้อนภาพชีวิต สะท้อนสภาพสังคมในสมัยที่แต่งอย่างไร

๕. พิจารณาแก่นเรื่อง ว่าผู้แต่งตั้งใจที่จะสื่อเรื่องราวเกี่ยวกับอะไร ผู้แต่งแสดงความคิดเห็น รสนิยม และค่านิยมอย่างไร

๖. การวิจารณ์สรุปด้วยความคิดเห็นของผู้วิจารณ์เอง โดยยกข้อดีให้เห็นก่อนว่าดีอย่างไร แล้วจึงยกข้อบกพร่องว่าบกพร่องอย่างไร จะแก้ไขอย่างไร การวิจารณ์ควรเป็นไปอย่างสร้างสรรค์ เป็นธรรมมีใจเป็นกลางไม่มีอคติ แล้วประเมินคุณค่าในภาพรวมว่าวรรณคดีหรือวรรณกรรมที่วิจารณ์นั้นมีคุณค่าควรแก่การอ่านหรือควรค่าแก่การศึกษาอย่างไร ผู้อ่านสามารถนำคุณค่าที่ได้รับไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

อ่านจบแล้วไปทำแบบฝึกทักษะกันต่อเลยละ

เล่มที่ ๑

แบบฝึกทักษะที่ ๑

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามในข้อที่ ๑-๕ ลงในช่องว่างให้ถูกต้อง (๑๐ คะแนน)

๑. การวิเคราะห์กับการวิจารณ์มีความแตกต่างกันอย่างไร

.....

.....

.....

๒. การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ คืออะไร

.....

.....

.....

๓. การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์มีประโยชน์อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

๔. การคิดวิเคราะห์ประกอบด้วยองค์ประกอบอะไรบ้าง

.....

.....

.....

๕. ในการอ่านหากผู้อ่านขาดการวิเคราะห์วิจารณ์จะส่งผลต่อการรับสารนั้นอย่างไร

.....

.....

.....

เล่มที่ ๑

แบบฝึกทักษะที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเรียงลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์วิจารณ์ โดยเขียนหมายเลขลงในช่องว่างหน้าข้อความ (๑๐ คะแนน)

- _____ ๑. อ่านหนังสือเรื่องนั้นอย่างละเอียด เพื่อหาแนวคิดหลักหรือแก่นของเรื่องและผู้เขียนต้องการสื่อถึงผู้อ่าน
- _____ ๒. พยายามตั้งคำถามเชิงคาดคะเนเหตุการณ์ที่อ่าน โดยมีเหตุผลประกอบ
- _____ ๓. ตั้งคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบหรือข้อเท็จจริงในเรื่อง
- _____ ๔. หาความรู้และข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่านให้มากที่สุด เพื่อช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ชัดเจนขึ้น
- _____ ๕. แยกแยะข้อดีและข้อบกพร่องที่ควรนำมากล่าวถึง
- _____ ๖. หาความรู้เกี่ยวกับประเภทและลักษณะของหนังสือให้เข้าใจ透彻 ว่าเป็นหนังสือประเภทใด และมีลักษณะอย่างไร
- _____ ๗. เรียงลำดับความสำคัญของประเด็นต่าง ๆ ที่คิดว่าเป็นประเด็นสำคัญและจำเป็นต้องนำมากล่าวในการวิจารณ์
- _____ ๘. จัดลำดับก่อนและหลังประเด็นที่ต้องการวิเคราะห์
- _____ ๙. พยายามหาคำตอบเกี่ยวกับองค์ประกอบของเรื่อง วิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในเรื่อง
- _____ ๑๐. วิเคราะห์โดยมีวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน เพื่อชี้แนะให้ผู้อ่านเห็นถึงจุดดีและจุดที่ควรปรับปรุงแก้ไข โดยมีเหตุผลหรือข้อมูลประกอบ

เล่มที่ ๑

แบบฝึกทักษะที่ ๓

คำชี้แจง ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ (๑๐ คะแนน)

๑. บทเพลงข้างต้นผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายใด

“ธรรมดาเวลาฟ้าครีเมฆหม่น พายุฝนอยู่บนฟากฟ้า คงไม่นานตะวันสดใสแสงแรงกล้า ส่งให้ฟ้างดงาม หากตะวันยังเคียงคู่ฟ้า จะมัวมาสิ้นหวังทำไม เมื่อยังมีพรุ้งนี้ให้เดินเริ่มใหม่ มันคงไว้ ดังเช่นตะวัน”

๒. แนวคิดของข้อความนี้คือ

“ไม่สำคัญหรอกว่าชีวิตนี้เคยล้มหรือไม่เคยล้ม แต่อยู่ที่ว่าสามารถลุกขึ้นได้ทุกครั้ง ที่ล้มหรือไม่ บางคนเพราะล้มจึงได้รู้ข้อผิดพลาด แล้วนำจุดที่ผิดพลาดครั้งนั้นมาทำกำไร ให้ชีวิตในอนาคต จนลุกขึ้นยืนได้อีกครั้ง”

๓. ความคิดรวบยอดของบทประพันธ์นี้คืออะไร

กรีนกรีนเสียงกรวยคราง	ไม่สิ้นสร้างที่โสกหา
พื้นแผ่นดินสุธา	ท่วมน้ำตาตลอดไป

๔. นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความต่อไปนี้หรือไม่ เพราะเหตุใด

“ทุกวันนี้เราทุกคนมีความเสี่ยงในการรับประทานอาหารที่มีโอกาสปนเปื้อนไม่อย่างใดก็อย่างหนึ่ง ทั้งแบบรู้ตัวและไม่รู้ตัว แม้แต่อาหารกินเองในบ้านก็มีความเสี่ยงของสารปนเปื้อน เพราะส่วนใหญ่ขาดศักยภาพในการผลิต เมื่อรู้เช่นนี้จึงควรรับประทานอาหารอย่างระมัดระวัง”

๕. บทประพันธ์ข้างต้นมีความงามด้านวรรณศิลป์หรือไม่ อย่างไร

หยุดประเดี๋ยวได้ไหมพายุร้าย	หยุดส่งสายสุนิบาตมาข่มขู่
กัมปนาทกราดเกรี้ยวกันเกรียวกรู	เพื่อสักครู่เจ้าจะหลังซึ่งฝนริน
เติมความรักสักหน่อยนะหัวใจ	เติมความหวังไกลอยู่ให้สิ้น
ให้หยดอยู่คู่ท่าเถื่อนธรนิทร์	เพื่อแผ่นดินจะงดงามด้วยความรัก

หยุดอยู่ : เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์

เล่มที่ ๑

แบบทดสอบหลังเรียน

ความรู้เบื้องต้นการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์

คำชี้แจง

๑. แบบทดสอบฉบับนี้เป็นแบบทดสอบปรนัย ๔ ตัวเลือก มีทั้งหมด ๑๐ ข้อ ๑๐ คะแนน
๒. ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงในกระดาษคำตอบ เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว

๑. การคิดวิเคราะห์มีประโยชน์อย่างไร
 - ก. ช่วยในการแสวงหาความรู้
 - ข. ช่วยในการสรุปประเด็นสำคัญ
 - ค. ช่วยในการสื่อสารที่เป็นกระบวนการ
 - ง. ช่วยในการสื่อความหมายและแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. ข้อใดให้คำจำกัดความของการวิจารณ์ได้ถูกต้อง
 - ก. การแสดงความคิดเห็น
 - ข. การพิจารณาว่าสิ่งใดดีหรือไม่ดีด้วยเหตุและผล
 - ค. การพิจารณาตัดสินจากความคิดเห็นส่วนตัว
 - ง. การไม่เห็นด้วยกับข้อเท็จจริงอย่างมีเหตุผล
๓. ข้อใดให้ความหมายของการอ่านเพื่อการวิเคราะห์ได้ถูกต้องที่สุด
 - ก. การอ่านอย่างมีวิจารณญาณไตร่ตรอง
 - ข. การอ่านที่มุ่งค้นหาเนื้อหาสาระหรือแก่นสำคัญของเรื่อง
 - ค. การอ่านเพื่อจำแนกประเภทสิ่งที่อ่านในชีวิตประจำวัน
 - ง. การอ่านเพื่อแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งที่อ่าน
๔. การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์มีความหมายตรงกับข้อใดมากที่สุด
 - ก. การอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นต่อเรื่องที่อ่านอย่างมีเหตุผล
 - ข. การอ่านเพื่อตัดสินเรื่องที่อ่านว่ามีข้อบกพร่องอย่างไร
 - ค. การอ่านเพื่อแยกแยะเรื่องที่อ่านแล้วนำไปพิจารณาตัดสินว่ามีข้อดีข้อเสียอย่างไร
 - ง. การอ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นเรื่องที่อ่านจากความคิดเห็นส่วนตัว

๕. การคิดวิเคราะห์มีองค์ประกอบกี่อย่าง อะไรบ้าง

- ก. มีองค์ประกอบ ๓ อย่าง คือ ช่างสังเกต ช่างสงสัย ช่างสงสัย และช่างถาม
- ข. มีองค์ประกอบ ๔ อย่าง คือ ช่างมอง ช่างสังเกต ช่างสงสัย และช่างถาม
- ค. มีองค์ประกอบ ๔ อย่าง คือ ความสามารถในการตีความ ความรู้ความเข้าใจเรื่องที่จะวิเคราะห์ ช่างสังเกต ช่างสงสัย และช่างถาม และความสามารถในการหาความเชื่อมโยง
- ง. มีองค์ประกอบ ๔ อย่าง คือ ความสามารถในการตีความ ความรู้ความเข้าใจเรื่องที่จะวิเคราะห์ ช่างสังเกต ช่างสงสัย และช่างถาม และความสามารถในการแยกแยะ

๖. การวิจารณ์ที่ดี **ไม่ควร**ปฏิบัติตามข้อใด

- ก. วิจารณ์อย่างสร้างสรรค์
- ข. วิจารณ์ตามอารมณ์ความรู้สึก
- ค. วิจารณ์อย่างไม่มีอคติ
- ง. วิจารณ์อย่างเป็นธรรมและเป็นกลาง

๗. ข้อใดเป็นการตั้งคำถามเชิงคาดคะเนเหตุการณ์โดยมีเหตุผลประกอบ

- ก. ถ้าท่านวางแผนการเดินทางไปเที่ยวกับเพื่อน แต่มีปัญหาเรื่องเสื้อผ้าเครื่องแต่งตัวที่ไม่ทันสมัย ท่านจะทำอย่างไร
- ข. ถ้าท่านเป็นข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันประเทศได้รับคำสั่งให้ไปปฏิบัติการลับในขณะที่มารดากำลังป่วยหนัก ท่านจะทำอย่างไร
- ค. ถ้าท่านกำลังลงทุนทำกิจการที่ไม่ต้องการให้ใครทราบเพราะไม่ไว้วางใจผู้อื่น ท่านจะทำอย่างไร
- ง. ถ้าน้ำท่วมประเทศไทยจะเป็นอย่างไร

๘. ข้อใดต่อไปนี้ **ไม่ใช่**ขั้นตอนการอ่านเพื่อวิเคราะห์ วิจารณ์ ที่ถูกต้อง

- ก. เมื่ออ่านจบเรื่องหนึ่งๆ ควรฝึกการตั้งคำถามเชิงคาดคะเน
- ข. เรียงลำดับความสำคัญของประเด็นที่ต้องการจะวิจารณ์
- ค. หาความรู้ที่แวดล้อมเรื่องที่อ่านอย่างรอบด้าน
- ง. ฝึกอ่านออกเสียงเพื่อให้เข้าใจอารมณ์ ความรู้สึกของตัวละคร

๘. ข้อใดเสนอแง่คิดและมีคุณค่าแก่ผู้อ่าน

- ก. แม่สอนให้เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ แม่สอนว่าให้ลูกแมวได้กินก่อนแล้วคนจึงกิน สัตว์เดรัจฉานเป็นเพื่อนของเรา คนขอทานเป็นเพื่อนของเรา ถ้าเรากินเองก็ถ่ายมาหมด ถ้าเราให้เพื่อนกินมันอยู่ในใจเขายาวนาน
- ข. ในทวีปยูงาสโมสรมีการออกหนังสือพิมพ์รายเดือนที่รวบรวมเรื่องสั้น นิทาน และสารคดีทั่วไป ชื่อทวีปยูงา เพื่อชักจูงให้ตื่นตัวกับวัฒนธรรมตะวันตก
- ค. พระบรมมหาราชวังและวัดพระศรีรัตนศาสดารามนั้น เป็นมรดกล้ำค่าเหมือนหัวแหวนเรือนยอดอันรายล้อมด้วยพลอยประดับอื่น เป็นนพเก้าแห่งวงแหวนเกะรัตนโกสินทร์
- ง. การที่ผมเขียนหนังสือให้กับนิตยสารหรือหนังสือพิมพ์ ผมถือว่าเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่หนังสือเหล่านี้ให้ออกาสแก่ผม

๑๐. ข้อใดเป็นความเหมาะสมในการสรุปความคิดเห็นในการวิจารณ์วรรณคดี หรือวรรณกรรม

- ก. ยกข้อเสียให้เห็นก่อนตามด้วยข้อดีพร้อมเหตุผลและตัวอย่าง
- ข. ยกตัวอย่างให้เห็นข้อเสียก่อนข้อดีพร้อมเหตุผล
- ค. ยกข้อดีให้เห็นก่อนตามด้วยข้อบกพร่องพร้อมเหตุผลและตัวอย่าง
- ง. แสดงความคิดเห็นได้ตามความพอใจของผู้วิจารณ์

ทำเสร็จแล้วไปตรวจดูเฉลยกันเลยล่ะ

เล่มที่ ๑

กระดาษคำตอบแบบทดสอบหลังเรียน

ความรู้เบื้องต้นการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด และทำเครื่องหมายกากบาท (X)
ลงในช่องที่ตรงกับอักษร ก, ข, ค, ง

ตัวเลือก				
ข้อ	ก	ข	ค	ง
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
๑๐	

คะแนนตั้งแต่ ๘ คะแนนขึ้นไป จึงผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ ๘๐

ชื่อ-สกุล _____ เลขที่ _____ ชั้น _____

บรรณานุกรม

- ฉันท ชาติทอง. (๒๕๕๔). สอนคิด : การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการคิด. พิมพ์ครั้งที่ ๒. นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.
- เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์. (๒๕๕๒). หยัดอยู่. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <http://oknation.nationtv.tv/blog/nowwarat/2010/07/18/entry-1> สืบค้นเมื่อ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕.
- ภาสกร เกิดอ่อน และคณะ. (๒๕๕๖). **คู่มือครูใช้ประกอบการสอนร่วมกับหนังสือเรียน ฉบับ ออ. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.**
- ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๕๖). **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.๒๕๕๔.** กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๔๖). **การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.** กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (๒๕๕๑). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. (๒๕๕๐). **การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะการคิด.** กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุวิทย์ มูลคำ. (๒๕๕๐). **กลยุทธ์การสอนคิดวิเคราะห์.** พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. (๒๕๕๔). **การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิด.** กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์อี เค บุ๊คส์

\

ภาคผนวก

เล่มที่ ๑

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

ความรู้เบื้องต้นการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์

ข้อ	คำตอบ
๑	ง
๒	ก
๓	ค
๔	ข
๕	ค
๖	ง
๗	ก
๘	ง
๙	ค
๑๐	ค

เล่ม ๑

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๑

๑. การวิเคราะห์กับการวิจารณ์มีความแตกต่างกันอย่างไร

การวิเคราะห์ คือ การจำแนก แยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ออกเป็นส่วนๆ เพื่อค้นหาว่ามีองค์ประกอบย่อย ๆ อะไรบ้าง ส่วนการวิจารณ์ คือการให้คำตัดสินสิ่งที่ เป็นศิลปกรรมหรือวรรณกรรม โดยผู้มีความรู้เชื่อถือได้ว่ามีความงาม ความไพเราะเพียงใด หรือมีข้อขาดตกบกพร่องอย่างไรบ้าง

๒. การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์ คืออะไร

การอ่านเพื่อแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งที่อ่านอย่างถี่ถ้วนแล้วนำมาพิจารณาตัดสิน เรื่องที่อ่านว่ามีข้อดีข้อเสียอย่างไร ซึ่งการอ่านวิเคราะห์วิจารณ์จะนำไปสู่การตัดสินใจประเมินค่า งานเขียน

๓. การอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์มีประโยชน์อย่างไร

ช่วยให้ผู้อ่านเกิดความรู้ ความคิดในแง่มุมต่าง ๆ รู้จักใช้วิจารณญาณของตนเองให้เกิด ประโยชน์และช่วยให้เป็นผู้รอบคอบและมีเหตุผลยิ่งขึ้น ช่วยกระตุ้นให้ผู้สร้างงานมีความ ประณีต รู้จักพิจารณาตนเองคำนึงถึงคุณภาพมากกว่าปริมาณ

๔. การคิดวิเคราะห์ประกอบด้วยองค์ประกอบอะไรบ้าง

การคิดวิเคราะห์ประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้

๑) การตีความ

๒) การมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะวิเคราะห์

๓) การช่างสังเกต สงสัย ช่างถาม

๔) การหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล

๕. ในการอ่านหากผู้อ่านขาดการวิเคราะห์วิจารณ์จะส่งผลต่อการรับสารนั้นอย่างไร

การอ่านหากผู้อ่านขาดทักษะการวิเคราะห์วิจารณ์ จะส่งผลให้หลงเชื่อ โดย ปราศจากการไตร่ตรอง ก่อให้เกิดความเสียหายได้ในภายหลัง

เล่ม ๑

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๒

- ๒ ๑. อ่านหนังสือเรื่องนั้นอย่างละเอียด เพื่อหาแนวคิดหลักหรือแก่นของเรื่องและผู้เขียนต้องการสื่อถึงผู้อ่าน
- ๖ ๒. พยายามตั้งคำถามเชิงคาดคะเนเหตุการณ์ที่อ่าน โดยมีเหตุผลประกอบ
- ๔ ๓. ตั้งคำถามเกี่ยวกับองค์ประกอบหรือข้อเท็จจริงในเรื่อง
- ๓ ๔. หาความรู้และข้อมูลที่มีความเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่านให้มากที่สุด เพื่อช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ชัดเจนขึ้น
- ๗ ๕. แยกแยะข้อดีและข้อบกพร่องที่ควรนำมากล่าวถึง
- ๑ ๖. หาความรู้เกี่ยวกับประเภทและลักษณะของหนังสือให้เข้าใจท้องแท้ ว่าเป็นหนังสือประเภทใด และมีลักษณะอย่างไร
- ๓ ๗. เรียงลำดับความสำคัญของประเด็นต่าง ๆ ที่คิดว่าเป็นประเด็นสำคัญและจำเป็นต้องนำมากล่าวในการวิจารณ์
- ๕ ๘. จัดลำดับก่อนและหลังประเด็นที่ต้องการวิเคราะห์
- ๕ ๙. พยายามหาคำตอบเกี่ยวกับองค์ประกอบของเรื่อง วิเคราะห์แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นที่ปรากฏในเรื่อง
- ๑๐ ๑๐. วิเคราะห์โดยมีวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน เพื่อชี้แนะให้ผู้อ่านเห็นถึงจุดดีและจุดที่ควรปรับปรุงแก้ไข โดยมีเหตุผลหรือข้อมูลประกอบ

เล่มที่ ๑

เฉลยแบบฝึกทักษะที่ ๓

๑. บทเพลงข้างต้นผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายใด

“ธรรมดาเวลาฟ้าครึ้มเมฆหม่น พายุฝนอยู่บนฟากฟ้า คงไม่นานตะวันสดใสแสงแรงกล้า ส่งให้ฟ้าดงาม หากตะวันยังเคียงคู่ฟ้า จะมัวมาสิ้นหวังทำไม เมื่อยังมีพรุ้งนี้ให้เดินเริ่มใหม่ มันคงไว้ดังเช่นตะวัน” บทเพลงข้างต้นผู้แต่งมีจุดมุ่งหมายใด

ต้องการให้กำลังใจ ให้คนที่ท้อแท้มีกำลังใจต่อไป

๒. “ไม่สำคัญหรือกว่าชีวิตนี้เคยล้มหรือไม่เคยล้ม แต่อยู่ที่ว่าสามารถลุกขึ้นได้ทุกครั้งที่ล้มหรือไม่ บางคนเพราะล้มจึงได้รู้ข้อผิดพลาด แล้วนำจุดที่เคยพลาดพลั้งนั้นมาทำกำไรให้ชีวิตในอนาคต จนลุกขึ้นยืนได้อีกครั้ง” แนวคิดของข้อความนี้คือ

การนำข้อผิดพลาดมาเป็นบทเรียนทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จได้

๓. ความคิดรวบยอดของบทประพันธ์นี้ คืออะไร

ครืนครืนเสียงครวญคราง

ไม่สิ้นสร้างที่โสกหา

พื้นแผ่นดินพสุธา

ท่วมน้ำตาตลอดไป

ความสูญเสียอันยิ่งใหญ่

๔. “ทุกวันนี้เราทุกคนมีความเสี่ยงในการรับประทานอาหารที่มีโอกาสปนเปื้อนไม่ว่าอย่างใดก็ตามอย่างหนึ่ง ทั้งแบบรู้ตัวและไม่รู้ตัว แม้แต่อาหารกินเองในบ้านก็มีความเสี่ยงของสารปนเปื้อนเพราะเราส่วนใหญ่ขาดศักยภาพในการผลิต เมื่อรู้เช่นนี้จึงควรรับประทานอาหารอย่างระมัดระวัง” นักเรียนเห็นด้วยกับข้อความข้างต้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

เห็นด้วย เพราะการรู้จักวิธีการปรุงอาหารที่ดีทำให้ลดภาวะการเสี่ยงได้

๕. บทประพันธ์ต่อไปนี้มีความงามด้านวรรณศิลป์หรือไม่ อย่างไร

หยุดประเดี๋ยวได้ไหมพายุร้าย

หยุดส่งสายสุนิบาตมาข่มขู่

กัมปนาทกราดเกรี้ยวกันเกรียวกรู

เพื่อสักครู่เจ้าจะหลังซึ่งฝนริน

เติมความรักสักหน่อยนะหัวใจ

เติมความหวังไกลอยู่ให้สิ้น

ให้หยดอยู่คู่ท่าเถื่อนธรณินทร์

เพื่อแผ่นดินจะงดงามด้วยความรัก

หยุดอยู่ : เนาวัฒน์ พงษ์ไพบูลย์

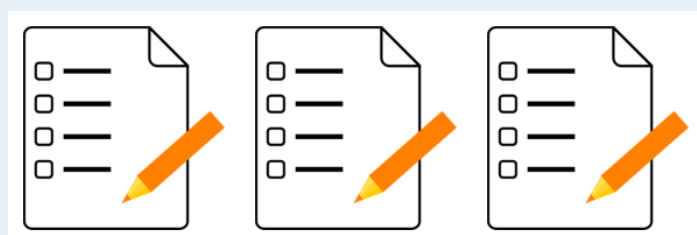
มีความงามด้านวรรณศิลป์ ดังนี้ มีการเล่นสัมผัสอักษร คือ กัมปนาทกราดเกรี้ยวกันเกรียวกรู มีการใช้สัญลักษณ์ คือ พายุร้าย เป็นสัญลักษณ์ของปัญหาอุปสรรค และมีการซ้ำคำซ้ำความหมาย คือ คำว่า หยุด และ คำว่า เติม

เล่มที่ ๑

เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน

ความรู้เบื้องต้นการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์

ข้อ	คำตอบ
๑	ก
๒	ข
๓	ง
๔	ค
๕	ค
๖	ข
๗	ข
๘	ง
๙	ก
๑๐	ค

เล่มที่ ๑

แบบบันทึกคะแนนแบบฝึกทักษะการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์

ความรู้เบื้องต้นการอ่านเพื่อวิเคราะห์วิจารณ์

การประเมินแบบทดสอบ

รายการประเมิน		คะแนนเต็ม	ทำได้	ความก้าวหน้า
แบบทดสอบก่อนเรียน		๑๐		
แบบทดสอบหลังเรียน		๑๐		
สรุประดับคุณภาพ			สรุปผลการประเมิน	
ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ผ่าน	ไม่ผ่าน

การประเมินแบบฝึกทักษะ

รายการประเมิน		คะแนนเต็ม	ทำได้	
แบบฝึกทักษะที่ ๑		๑๐		
แบบฝึกทักษะที่ ๒		๑๐		
แบบฝึกทักษะที่ ๓		๑๐		
รวม		๓๐		
สรุประดับคุณภาพ		สรุปผลการประเมิน		
ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง	ผ่าน	ไม่ผ่าน

เกณฑ์การประเมินแบบทดสอบ

ระดับคุณภาพ	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง
คะแนน	๕-๑๐	๘	๐-๓

เกณฑ์การประเมินแบบฝึกทักษะ

ระดับคุณภาพ	ดี	ปานกลาง	ปรับปรุง
คะแนน	๒๓-๓๐	๑๕-๒๒	๑-๑๔

นักเรียนต้องได้ระดับคุณภาพ ปานกลางขึ้นไป ถือว่าผ่าน

ประวัติผู้จัดทำ

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวอัญชรีย์ มีแสง
วัน เดือน ปีเกิด	๒๖ กันยายน ๒๕๒๓
ที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ ๑๓๕ หมู่ที่ ๑ ตำบลบ่อผุด อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประวัติการศึกษา

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖	โรงเรียนเทศบาล ๔ (วัดโพธาราว)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖	โรงเรียนสุราษฎร์พิทยา
ปริญญาตรี	มหาวิทยาลัยทักษิณ

ประวัติการรับราชการ

พ.ศ. ๒๕๔๗	อาจารย์ ๑ ระดับ ๓ โรงเรียนบ้านรือเปาะ จังหวัดนราธิวาส
พ.ศ. ๒๕๔๘	ครู คศ.๑ โรงเรียนที่ปราชญ์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี
พ.ศ. ๒๕๕๕-ปัจจุบัน	ครู คศ. ๒ โรงเรียนที่ปราชญ์พิทยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ผลงานความภาคภูมิใจ

- พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้รับเครื่องหมายเชิดชูเกียรติ “หนึ่งแสนครูดี” ในฐานะผู้ปฏิบัติตนตามมาตรฐานวิชาชีพทางการศึกษา จากคุรุสภา
- พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ “ครูดีศรีสมุย” จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๑ ร่วมกับชมรมครูอำเภอเกาะสมุย
- พ.ศ. ๒๕๕๘ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ “ครูดีศรีสมุย” ดีเด่นด้าน ภาษาไทย จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๑ ร่วมกับชมรมครูอำเภอเกาะสมุย
- พ.ศ. ๒๕๕๙ ครูผู้สอนนักเรียน ได้รับรางวัลเหรียญทองชนะเลิศ กิจกรรม
- การแข่งขันการท่องอาขยานทำนองเสนาะ ระดับชั้น ม.๑-๓ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๑
- พ.ศ. ๒๕๖๐ ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย มีผลงานด้านการสอนดีเด่น ผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ปีการศึกษา ๒๕๖๐ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ